

Instanța de fond: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, judecător – N. Doroftei
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – A.Malfi, V. Cotorobai, A. Braga

DECIZIE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând cererea de recurs înaintată de Corobca Maria, prin intermediul avocatului Cucu Dumitru,

în cauza civilă la cererea lui Plămădeală Ion cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare,

împotriva încheierii din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea înaintată de Corobca Maria, prin intermediul avocatului Cucu Dumitru, cu privire la repunerea în termen a apelului, fiind restituită cererea de apel împotriva hotărârii suplimentare din 28 iulie 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a ț ă:

La 25 noiembrie 2015, Plămădeală Ion a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Corobca și a solicitat împărțirea în natură a bunului imobil proprietate comună pe cote-părți, ce constă din lotul de pământ pentru construcții cu suprafața de 0,1783 ha, amplasat în satul Ulmu, strada XXXXXXXXX, nr. 71, raionul Ialoveni, cu numărul cadastral XXXXXXXXX, înregistrat la OCT Ialoveni, conform cotelor-părții deținute de către părțile în litigiu, $\frac{3}{4}$ cotă-parte (reclamant) și $\frac{1}{4}$ cotă-parte (pârâtul), precum și punerea pe contul pârâtei a cheltuielilor de judecată aferente soluționării litigiului.

Prin hotărârea din 08 noiembrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, a fost partajat terenul pentru construcții proprietate comună pe cote-părți a lui Plămădeală Ion de $\frac{3}{4}$ și Mariei Corobca de $\frac{1}{4}$, amplasat în raionul Ialoveni, s. Ulmu, cu numărul cadastral XXXXXXXXX, cu suprafața totală de 0,1783 ha, și s-a transmis, în temeiul raportului tehnic de separare, întocmit de SRL „Bonicar Plus” la 27 aprilie

2016, în proprietatea lui Plămădeală Ion partea de $\frac{3}{4}$ cu suprafața de 0,133 ha, iar Mariei Corobca partea de $\frac{1}{4}$ cu suprafața de 0,0450 ha, fără ca instanța de judecată să se expună asupra cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Corobca Maria și menținută hotărârea din 08 noiembrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

Prin încheierea din 06 noiembrie 2019 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de justiție, s-a considerat inadmisibil recursul declarat de către Corobca Maria, reprezentată de avocatul Cucu Dumitru.

La 18 mai 2021, Plămădeală Ion a înaintat o cerere cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare în cauza civilă nr. 2- 354/2016 la cererea de chemare în judecată depusă de către Plămădeală Ion împotriva Mariei Corobca cu privire la partajarea în natură a bunului proprietate comună pe cote părți, cu indicarea concretă a hotarelor și coordonatelor punctelor fiecărei cote-părți a terenului.

Prin hotărârea suplimentară din 28 iulie 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, s-au încasat din contul Mariei Corobca în beneficiul lui Plămădeală Ion, cheltuielile de judecată în mărime de 150 (o sută cincizeci) lei, constituită din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată. Pretenția lui Plămădeală Ion privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică s-a admis parțial și s-a încasat din contul Mariei Corobca în beneficiul lui Plămădeală Ion suma de 2 500 lei (două mii cinci sute), cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică suportate în prezenta cauză, în rest pretenția s-a respins ca neîntemeiată.

La 22 septembrie 2022, avocatul Dumitru Cucu, acționând în interesele Mariei Corobca, a declarat apel împotriva hotărârii din 28 iulie 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii contestate. Totodată a solicitat repunerea în termenul de depunere a apelului, indicând asupra faptului că nu au fost prezenți la examinarea chestiunii privind emiterea unei hotărâri suplimentare și nici nu au recepționat hotărârea pe marginea litigiului.

Prin încheierea din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea înaintată de Corobca Maria, prin intermediul avocatului Cucu Dumitru, cu privire la repunerea în termen a apelului, fiind restituită cererea de apel împotriva hotărârii suplimentare din 28 iulie 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

La 27 octombrie 2022, Corobca Maria, prin intermediul avocatului Cucu Dumitru, a declarat recurs împotriva încheierii din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea acesteia și restituirea cauzei în instanța de apel spre rejudecare.

În motivarea recursului, s-a indicat faptul că încheierea instanței este nemotivată, or nu au fost reținute circumstanțele invocate în cerere. Astfel, avocatul Cucu Dumitru pretinde că anexând referința asupra cererii de emitere a hotărârii suplimentare, a solicitat examinarea acesteia în lipsa sa. Totodată, nu a fost anunțat despre data pronunțării hotărârii, iar pe portalul instanței nu au fost publicate informații cu privire la această cauză. Mai mult, instanța a omis să-i expedieze copia dispozitivului hotărârii suplimentare. Respectiv, din aceste considerente, s-a solicitat repunerea apelului în termen.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ

al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Corobca Maria, prin intermediul avocatului Cucu Dumitru, este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată avocatului Cucu Dumitru prin poșta electronică la 17 octombrie 2022 (f.d. 200). Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost înregistrată la 28 octombrie 2022, fiind expediată prin poșta electronică la 27 octombrie 2022 (f.d. 201), Colegiul constată că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea înaintată de Corobca Maria, prin intermediul avocatului Cucu Dumitru, cu privire la repunerea în termen a apelului, fiind restituită cererea de apel împotriva hotărârii suplimentare din 28 iulie 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Potrivit prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile *de la data pronunțării dispozitivului hotărârii*, dacă legea nu prevede altfel.

Mai mult, dispozițiile art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă constituie o garanție a dreptului de apărare, legiuitorul urmărind că persoanele, care din motive întemeiate au omis termenul de apel, pot fi repuse de către instanța de apel, în baza cererii. Totodată, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Potrivit cererii de recurs, Corobca Maria, prin intermediul avocatului Cucu Dumitru, a argumentat omiterea termenului de depunere a cererii de apel, prin faptul că încheierea instanței este nemotivată, or nu au fost reținute circumstanțele invocate în cerere. Astfel, avocatul Cucu Dumitru pretinde că anexând referința asupra cererii de emiterie a hotărârii suplimentare, a solicitat examinarea acesteia în lipsa sa.

Totodată, nu a fost anunțat despre data pronunțării hotărârii, iar pe portalul instanței nu au fost publicate informații cu privire la această cauză. Mai mult, instanța a omis să-i expedieze copia dispozitivului hotărârii suplimentare. Respectiv, recurenta consideră incorectă soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii sale de repunere în termen a apelului, or termenul de declarare a apelului a fost omis motivat.

Examinând minuțios materialele cauzei, Colegiul conchide că argumentele invocate în cererea de recurs nu pot fi reținute, or acestea sunt neîntemeiate.

Astfel, Colegiul examinează legalitatea și temeinicia încheierii din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău la momentul pronunțării acesteia. Respectiv, solicitând prin cererea de apel din 22 septembrie 2022 repunerea în termen a apelului, recurenta a indicat doar asupra faptului că ea și avocatul ei nu au fost prezenți la examinarea cererii de emitere a unei hotărâri suplimentare și nu au recepționat copia acestei hotărâri, fără a indica momentul și circumstanțele în care a aflat despre existența hotărârii primei instanțe, fără a concretiza circumstanțele care au împiedicat-o să conteste actul judecătoresc în termen și fără a anexa dovezi care să certifice cele invocate.

Totodată, instanța de recurs atrage atenția asupra faptului că atât recurenta, cât și avocatul ei Cucu Dumitru, au fost citați de către prima instanță de câteva ori, au participat în ședințele de judecată, iar prin cererea din 25 mai 2022 avocatul a solicitat amânarea ședinței de judecată din aceeași dată, cerință care i-a fost admisă de către instanță (f.d. 106, 108), avocatul fiind citat repetat pentru ședința din 26 iulie 2022 (f.d. 110).

La 25 iulie 2022, ora 23.15, avocatul Cucu Dumitru a expediat prin poșta electronică instanței de judecată referința asupra cererii de emitere a hotărârii suplimentare și o copie a unei hotărâri CtEDO, iar scrisoarea de însoțire are următorul conținut: „Prin prezenta Vă remit referința și Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului” (f.d. 128). Astfel, Colegiul atrage atenția asupra faptului că avocatul nu a solicitat examinarea cererii în lipsa lui, așa cum indică în cererea de recurs. O atare solicitare lipsește și în conținutul referinței menționate (f.d. 111-114).

Materialele cauzei atestă faptul că, argumentele recurente cu privire la încălcarea drepturilor sale de către prima instanță, sunt neîntemeiate, or, potrivit prevederilor art. 100 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în cazul amânării judecării cauzei, nu este necesară citarea participanților la proces prezenți la ședință. Participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amânată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaște data judecării cauzei.

Respectiv, materialele cauzei denotă faptul că prima instanță a admis cererea de amânare a avocatului Cucu Dumitru, l-a citat pentru următoarea ședință de judecată, acesta a cunoscut data ședinței, deoarece a depus o referință, respectiv a avut obligația pozitivă de a se informa despre mersul procesului de judecată în cazul în care a avut dezinteresul de a se prezenta în ședințele ulterioare.

Suplimentar, este de menționat faptul că, în pofida argumentelor invocate în recurs, hotărârea suplimentară din 28 iulie 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni a fost publicată pe Portalul instanțelor judecătorești la 03 august 2022.

În așa mod, examinând solicitarea apelantei de repunere în termen a apelului, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a respins-o, deoarece argumentele apelantei/recurentă sunt declarative.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Suplimentar, în conformitate cu prevederile art. 116 din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Colegiul reiterează faptul că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii supuse recursului la momentul adoptării acesteia. În așa mod, materialele cauzei atestă faptul că, la data pronunțării încheierii contestate, la materialele cauzei nu erau anexate probe incontestabile care să certifice faptul imposibilității apelantei de a contesta hotărârea în termen. Respectiv, Colegiul susține poziția instanței de apel cu privire la faptul că apelanta nu a probat motivele omiterii termenului de depunere a cererii de apel.

Astfel, legislația procedurală de rând cu stabilirea anumitor drepturi procedurale participanților la proces, instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei concluzii false de prelungire a termenului de depunere a apelului. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de Corobca Maria, prin intermediul avocatului Cucu Dumitru, împotriva încheierii din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Corobca Maria, prin intermediul avocatului Cucu Dumitru.

Se menține încheierea din 13 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea lui Plămădeală Ion cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Victor Burduh